

Otrzymano (Received): 15.03.2021

Otrzymano poprawioną wersję (Received in revised form): 18.04.2021

Zaakceptowano (Accepted): 30.04.2021

Opublikowano (Published): 30.06.2021

ZBIGNIEW TAYLOR – WYBITNY POLSKI GEOGRAF TRANSPORTU – PORTRET W 75-LECIE URODZIN

Professor Zbigniew Taylor – the outstanding Polish transport geographer – 75th anniversary portrait

Ariel Ciechański

Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. St. Leszczyckiego PAN, Twarda 51/55, 00-818 Warszawa

e-mail: ariel@twarda.pan.pl

<https://orcid.org/0000-0002-4123-6533>

Cytacja: Ciechański A., 2021, Zbigniew Taylor – wybitny polski geograf transportu – portret w 75-lecie urodzin, *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 24(2), 7-17.

Profesor zwyczajny doktor habilitowany Zbigniew Taylor urodził się 31 marca 1946 r. w Poznaniu w rodzinie inteligentnej. W tym mieście w 1965 r. podjął studia na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, gdzie 5 czerwca 1970 r. uzyskał tytuł magistra geografii w zakresie geografii regionalnej. Warto podkreślić, że w trakcie studiów Z. Taylor działał w Kole Naukowym Geografów i Polskim Towarzystwie Geograficznym, a na V roku studiów uzyskał stypendium naukowe. Nic więc zaskakującego, że w latach 1970-1973 podjął stacjonarne studia doktoranckie w Wyższej Szkole Ekonomicznej (od 1974 r. Akademia Ekonomiczna, od 2008 r. Uniwersytet Ekonomiczny) w Poznaniu, gdzie pogłębiał wiedzę z zakresu gospodarki przestrzennej. Na podstawie

obrony pracy doktorskiej zatytułowanej *Dostępność miejskiego systemu transportowego na przykładzie Poznania*, której promotorem był prof. Ryszard Domański, Rada Wydziału Handlowo-Towaroznawczego AE w Poznaniu nadała 25 lutego 1975 r. Z. Taylorowi tytuł doktora nauk ekonomicznych.

Zainteresowania naukowe Z. Taylora skupiają się na geografii społeczno-ekonomicznej, przede wszystkim wokół szeroko pojętej przestrzennej problematyki transportu, znacznie jednak wychodząc poza tradycyjną geografie komunikacji. Stąd w jego badaniach pojawiały się również aspekty społeczne dotyczące zwłaszcza codziennej ruchliwości ludności, ale także rozwoju i transformacji systemów transportowych, polskiej polityki transportowej, transportu w turystyce

i rekreacji oraz bezpośrednich inwestycji zagranicznych w polskim transporcie. Z tą tematyką pośrednio łączy się inny nurt zainteresowań Profesora – geografia usług, w tym w szczególności problematyka dostępności usług. Inne zagadnienia wchodzące w pole badawcze Z. Taylora to gospodarka przestrzenna, elementy geografii społecznej, teoria i metodologia współczesnej geografii społeczno-ekonomicznej (w tym topologiczna analiza przestrzennej struktury sieci transportowych), społeczna geografia transportu, prace naukowe. Obecnie, po przejściu na emeryturę, Profesor przygotowuje obszerną monografię na temat transportu w turystyce i rekreacji.

Po ukończeniu studiów doktoranckich Z. Taylor przez dwa lata pracował w Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, a w 1975 r. rozpoczął pracę w Instytucie Środowiskowych Podstaw Turystyki i Rekreacji poznańskiej Akademii Wychowania Fizycznego. Nowy etap w karierze naukowej Jubilata stanowiło podjęcie w 1976 r. pracy w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. St. Leszczyckiego PAN w Warszawie na stanowisku adiunkta. Z tą jednostką naukową-badawczą związane były kolejne szczeble Jego awansu naukowego. To tutaj na podstawie rozprawy zatytułowanej *Przestrzenna dostępność miejsc zatrudnienia, kształcenia i usług a codzienna ruchliwość ludności wiejskiej* otrzymał 15 marca 2000 r. tytuł dok-

tora habilitowanego nauk o Ziemi w zakresie geografii – geografii ekonomicznej. W tym samym roku objął On stanowisko docenta, które piastował do 2009 r. Także w ramach pracy w IGiPZ PAN przeprowadzona została procedura związana z uzyskaniem przez Niego profesury tytularnej. To wydarzenie miało miejsce 25 września 2009 r., kiedy to Z. Taylor otrzymał nominację na profesora nauk o Ziemi i powierzono mu w macierzystym instytucie stanowisko profesora, a od 2010 r. stanowisko profesora zwyczajnego. Piastował je do 2018 r., kiedy po blisko 42 latach pracy w IGiPZ PAN przeszedł ostatecznie na emeryturę.

W ramach rozwoju naukowego i doskonalenia umiejętności Z. Taylor odbył także zagraniczne staże naukowe. W 1977 r. przebywał na czterotygodniowym stażu w Hochschule für Verkehrswesen „Friedrich List” w Dreźnie. Następnie w latach 1978-1979 gościł na 12-miesięcznym stażu w Department of Geography, London School of Economics and Political Science. Ten ostatni wyjazd miał duże znaczenie dla przyszłego rozwoju naukowego Jubilata. Współpracę międzynarodową kontynuował także w późniejszym okresie. W 1982 r. uczestniczył w trzytygodniowym pobycie badawczym w Szwecji (Sztokholm, Göteborg i Lund). W 1995 r. przez sześć tygodni gościł Go natomiast Department of Geography, Queen Mary and Westfield College w Londynie. Obydwa te wyjazdy wywarły duży

wpływ na sposób prowadzenia badań przez Z. Taylora. Od tego momentu jego badaniom przyświecała idea, że skoro nauka polska jest częścią nauki światowej, to z tej ostatniej może i powinna czerpać inspiracje, zarówno w zakresie doboru tematyki, jak i metod badawczych. Profesor Z. Taylor przebywał również w Japonii, gdzie w 2000 r. na zaproszenie Stowarzyszenia Geografów Japońskich brał udział z referatem w 57. Kongresie tego stowarzyszenia w Tokio. Wystąpił wtedy także z referatem w World Distribution Map Center w Gifu. W latach 2000-2001 współpracował z brytyjskim University of Manchester przy realizacji trwającego 1,5 roku międzynarodowego projektu North European Trade Axis (NETA) Project, gdzie pełnił rolę koordynatora. Uczestniczył ponadto wiele razy w wymianie bezdewizowej. Jubilat kilkakrotnie przebywał w Irlandii – m.in. w Trinity College (2001 i 2005) i University College w Dublinie (2007). Wielokrotnie korzystał też z tej formy współpracy z Wielką Brytanią goszcząc m.in. w London School of Economics and Political Science (2003), University College London (2006) oraz University of Westminster London (2009). Uczestniczył także w pobycie w Centro de Ciencias Humanas y Sociales CSIC, Transport Research Centre (TRANSyT) w Madrycie (2010). W 2011 r. przebywał na podobnej wymianie w Belgii (Department of Geography Ghent University i Institute of Transport and Maritime Management, Antwerpia).

W trakcie swojej ponad 40-letniej pracy naukowej Z. Taylor otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia. Z ważniejszych nagród warto wspomnieć o uzyskanym w latach 1978-1979 Stypendium British Council, umożliwiającym 12-miesięczny staż w Department of Geography London School of Economics and Political Science. W 1982 r. wraz z M. Potrykowskim otrzymał On nagrodę Sekretarza Naukowego PAN za monografię pt. *Geografia transportu. Zarys problemów, modeli i metod badawczych* opublikowaną przez PWN (wydaną również w 1984 r. w języku hiszpańskim przez wydawnictwo Ariel z Barcelony).

Profesor Z. Taylor w latach 1980. współpracował z Grupą Roboczą Geografii Transportu Międzynarodowej Unii Geograficznej. W latach 1980-1985 pełnił natomiast funkcję sekretarza Polskiego Komitetu Narodowego ds. Międzynarodowej Unii Geograficznej. W 1982 r. stał się członkiem rzeczywistym Komisji Geografii Telekomunikacji i Łączności Międzynarodowej Unii Geograficznej (do 1992 r.), a latach 2009-2016 był członkiem nowo powołanej Komisji „Transport i Geografia” MUG. Kilkakrotnie pełnił też funkcję sekretarza naukowego seminariów bilateralnych (NRD-Polska, 1981, 1985; brytyjsko-polskiego, 1983; japońsko-polskiego, 1987, 1991, 1994, 1999). Ponadto przez trzy kadencje Z. Taylor był członkiem Rady Naukowej IGiPZ PAN z wyboru (jako przedstawiciel pomocniczych

pracowników naukowych), w tym dwie z nich (1987-1992) pełnił funkcję sekretarza Rady. Ponownie w skład Rady wszedł w 2003 r. jako samodzielny pracownik i był jej członkiem do momentu przejścia na emeryturę w 2018 r. Przez kilka lat, w trakcie zatrudnienia na II etacie, był On również członkiem Rad Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i Wydziału Turystyki i Rekreacji ALMAMER Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Warszawie.

Z. Taylor dużo czasu poświęcał pracom redakcyjno-wydawniczym. W latach 1980. był członkiem Komitetów Redakcyjnych *Przeglądu Zagranicznej Literatury Geograficznej* (1982-1986) oraz *Prac Geograficznych IGiPZ PAN* (1987-1989). W latach 1993-2018 uczestniczył w Międzynarodowej Radzie Redakcyjnej czasopisma z „listy filadelfijskiej” *Journal of Transport Geography*. W 1996 r. został powołany do Rady Redakcyjnej *Przeglądu Geograficznego*, w którym od połowy 2001 do 2018 r. sprawował funkcję redaktora (od 2019 r. stał się ponownie członkiem Rady Redakcyjnej). W latach 2002-2018 był również członkiem Rady Redakcyjnej słowackiego czasopisma naukowego *Geografický Časopis*, a w latach 2005-2018 Międzynarodowej Rady Redakcyjnej kolejnego czasopisma z „listy filadelfijskiej” *Transport Reviews*. Listę funkcji honorowych w czasopismach naukowych zamyka powołanie go w 2006 r. do Rady Programowej Prac Komisji Geografii Komunikacji PTG. Ponadto redagował pojedyncze tomy *Geographia Polonica* (t. 51), *Conference Papers* (t. 16), *Przeglądu Geograficznego* (z. 4/2000, z. 3-4/2007).

Specyfika pracy w jednostce naukowo-badawczej implikowała uczestnictwo Jubilata w licznych projektach badawczych. Jako pracownik uczestniczył On w koordynowanym przez IGiPZ PAN – Problemie Międzyresortowym I.28 „Podstawy przestrzennego zagospodarowania kraju” i CPBP 03.12 „Przestrzenne uwarunkowania społeczno-gospodarczego rozwoju Polski”. Po 1990 r. brał udział w kilku zadaniach badawczych Instytutu, a także był kierownikiem i głównym wykonawcą trzech projektów badawczych:

1. *Rozwój i regres sieci kolejowej w Polsce w nowych warunkach gospodarowania i integracji europejskiej* (ze środków Komitetu Badań Naukowych),
2. *Przestrzenne zróżnicowanie, uwarunkowania i następstwa bezpośrednich inwestycji zagranicznych w polskim transporcie po 1990 r.* (ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego),
3. *Przedsiębiorstwa transportowe w obsłudze zorganizowanego ruchu turystycznego w Polsce* (ze środków Narodowego Centrum Nauki).

Z. Taylor uczestniczył ponadto w kilkudziesięciu konferencjach naukowych w Polsce i za granicą. Był członkiem kilku komisji Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN.

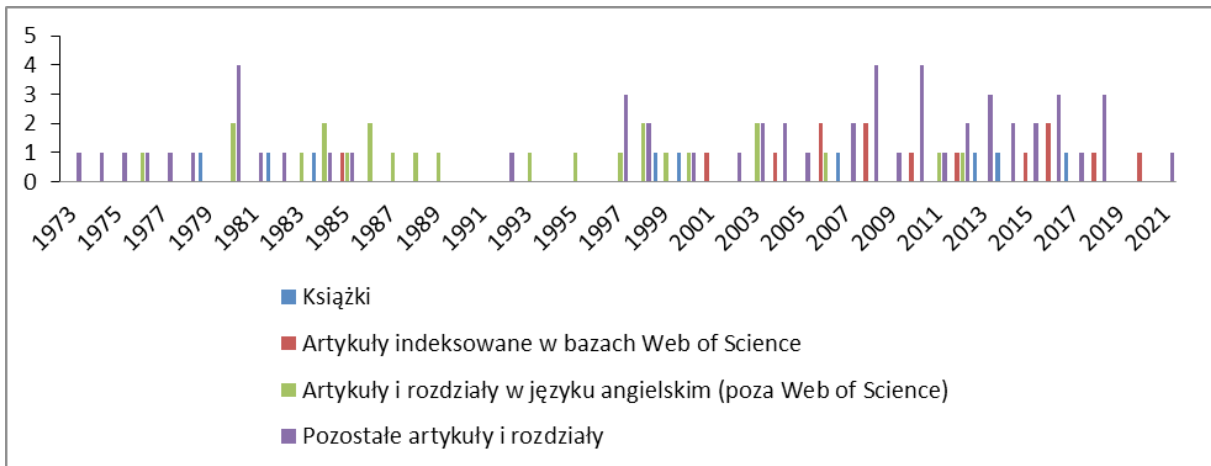
Aktywność profesora Z. Taylora skupiała się przede wszystkim na działalności badawczej w ramach zatrudnienia w IGiPZ PAN jako głównym miejscu pracy, przez co Jego dorobek dydaktyczno-wychowawczy jest zdecydowanie skromniejszy. Jednak okresowo podejmował On pracę dydaktyczną, zarówno w kraju, jak i poza granicami Polski. Początki Jego kariery dydaktycznej miały miejsce jeszcze na poznańskiej Akademii Ekonomicznej. Prowadził tam w latach 1973-1975 zajęcia z zakresu gospodarki przestrzennej i geografii ekonomicznej dla swoich młodszych kolegów ze Studium Doktoranckiego. Następnie w latach 1978-1979 wykładał dla pracowników i studentów geografii na uniwersytetach brytyjskich. Kolejnym doświadczeniem dydaktycznym Z. Taylora były realizowane w latach 1979-1980 oraz 1988-1990 wykłady z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej dla słuchaczy Studium Doktoranckiego w IGiPZ PAN. W latach 1980. występował On z wykładami „gościnnymi” m.in. w Sztokholmskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej oraz na uniwersytetach w: Göteborgu, Katanii (Włochy), Turku i Vaasa (Finlandia) oraz Karola w Pradze. W latach 1988-1990 prowadził seminaria doktoranckie na Studium Doktoranckim w IGiPZ PAN. W okresie 2000-2001 miał cykl wykładów z geografii gospodarczej w Wyższej Szkole Ekonomiczno-Informatycznej w Warszawie. W latach 2004-2006 zatrudniony był na tzw. drugim etacie w Instytucie Geografii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy jako profesor nadzwyczajny UKW i jednocześnie kierownik Zakładu Geografii Społeczno-Ekonomicznej IG UKW. Po zakończeniu współpracy z bydgoską uczelnią w podobnej formie został zatrudniony w 2007 r. jako profesor nadzwyczajny (a od 2009 r. zwyczajny) w warszawskiej AlmaMer Wyższej Szkole Ekonomicznej. Pracę na tej uczelni zakończył w 2010 r. W trakcie kariery dydaktycznej Z. Taylor był opiekunem blisko 30 prac licencjackich i magisterskich. Ponadto w ramach zatrudnienia w IGiPZ PAN był promotorem trzech prac doktorskich, tj. w kolejności: Barbary Sobolewskiej-Węgrzyn (2008), Iwony Józefowicz (2011) oraz autora niniejszego biogramu – Ariela Ciechańskiego (2012).

Świadectwem aktywności naukowej prof. Z. Taylora są przede wszystkim publikacje. Początkowo prace Jubilata obejmowały stosunkowo wąską tematykę, a badania miały charakter bardziej analityczny. Z biegiem czasu Jego zainteresowania ulegały poszerzeniu, a w ich wyniku powstawały opracowania bardziej syntetyczne. Nie licząc drobnych pozycji, do początku 2021 r. Z. Taylor opublikował dziewięć monografii (w tym dwie w językach obcych), 94 artykuły naukowe (38) i 12 materiałów dyskusyjnych i notatek (2), oczywiście część wspólnie z innymi autorami (tab. 1). Najwięcej prac ukazało się w *Przeglądzie Geograficznym*, zaś w języku angielskim w *Geographia Polonica*, *Journal of*

Transport Geography i *Transport Reviews*, a także w innych renomowanych periodykach i wydawnictwach (jak na przykład J. Wiley, Belhaven, Pion). W działalności publikacyjnej wyróżniają się dwa okresy szczególnej aktywności Profesora (ryc. 1–2) – pierwszy związany z doktoryzowaniem się Z. Taylora (1972-1987) oraz drugi (1997-2018), w którym szczególnie widoczny był wzrost liczby monografii oraz artykułów opublikowanych w renomowanych czasopismach anglojęzycznych (co zbiegło się z habilitacją, nawiązaniem współpracy z A. Ciechańskim i uzyskaniem tytułu profesorskiego).

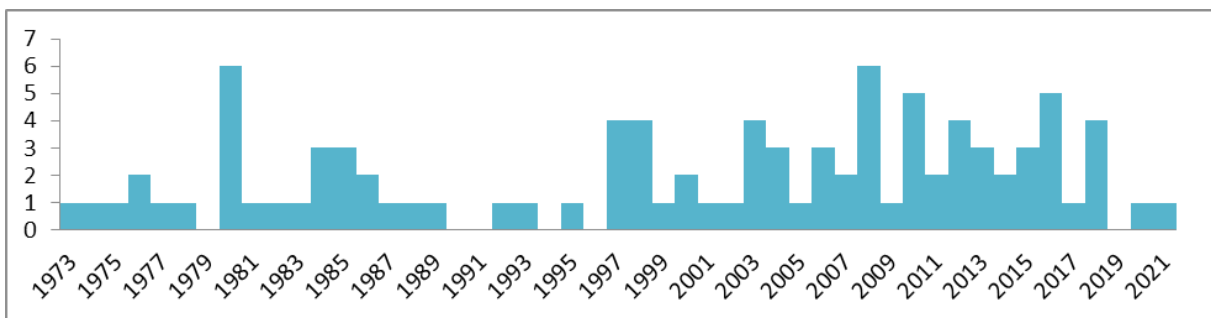
Profesor Z. Taylor publikował przede wszystkim sam (tab. 1), jednak w trakcie blisko 50 lat pracy naukowej istotna część prac (ponad połowa książek, ponad połowa artykułów w czasopismach indeksowanych na *Web of Science* i nieco poniżej połowy artykułów głównie w języku polskim) powstała z trojgiem innych autorów. Przez ponad dekadę po uzyskaniu stopnia doktora Z. Taylor dość ściśle współpracował z doktorem Markiem Potrykowskim, a efektem tej współpracy była książka *Geografia transportu. Zarys problemów, modeli i metod badawczych* (wraz z jej hiszpańskim wydaniem). Ponadto obaj autorzy opublikowali wspólnie dwa artykuły w języku angielskim oraz po jednym w języku polskim i hiszpańskim. Od 2005 r. Jubilat publikował głównie z autorem niniejszego opracowania, co wiązało się z podjęciem przez A. Ciechańskiego pracy w IGiPZ PAN (w tym osiem lat w charakterze asystenta Z. Taylora). Skutkowało to m.in. rozszerzeniem problematyki badawczej Jubilata o zagadnienia związane z procesami przekształceń własnościowych w polskim transporcie. Efektem trwającej od blisko 20 lat owocnej współpracy obu naukowców są trzy wspólne książki (w tym jedna w języku angielskim), siedem artykułów w indeksowanych bazach *Web of Science*, jeden inny artykuł w języku angielskim, 21 artykułów w języku polskim oraz jeden rozdział w dwóch wersjach językowych łącznie (polskiej i angielskiej). Ostatnią osobą, z którą publikował Z. Taylor była Iwona Józefowicz – współpraca ta stanowiła efekt pracy Profesora w Instytucie Geografii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i promotorstwa doktoratu wspomnianej autorki. Owocem tej współpracy były cztery artykuły, w tym jeden w indeksowanym na *Web of Science* *Journal of Transport Geography*. Pozostałe ukazały się głównie w języku polskim we własnych czasopismach IGiPZ PAN.

Ze względu na wagę opracowań monograficznych Z. Taylora, zostały one omówione szerzej. Pierwsze to praca pt. *Przestrzenna dostępność miejskiego systemu transportowego na przykładzie Poznania*, która ukazała się w 1979 r. jako tom Studiów KPZK PAN i była pokłosiem pracy doktorskiej autora. Kolejna, napisana wraz z M. Potrykowskim publikacja *Geografia transportu. Zarys problemów, modeli i metod badawczych*,

Ryc. 1. Liczba istotnych publikacji prof. dra hab. Z. Taylora w poszczególnych latach według kategorii.

Źródło: Opracowanie własne.

Ryc. 2. Liczba artykułów i rozdziałów w książkach prof. dra hab. Z. Taylora w poszczególnych latach ogółem.

Źródło: Opracowanie własne.

Tab. 1. Dorobek publikacyjny prof. dra hab. Z. Taylora w ujęciu ilościowym.

Autorstwo	Książki	Artykuły indeksowane na Web of Science	Artykuły i rozdziały w j. angielskim (poza Web of Science)	Pozostałe artykuły i rozdziały
Samodzielnie	4	6	20	30
Wspólnie z M. Potrykowski	2	0	2	2
Wspólnie z A. Ciechańskim	3	7	1	22
Wspólnie z I. Józefowicz	0	1	1	2
OGÓŁEM	9	14	24	56

Źródło: Opracowanie własne.

ukazała się nakładem PWN w 1982 r. Wprowadziła ona na trwałe Z. Taylora do grona wybitnych polskich geografów transportu i jednocześnie stała się wciąż obowiązującym kanonem wiedzy dla wszystkich badaczy zaczynających swoją przygodę z tą dyscypliną

geografii. O wadze opracowania niech świadczy to, że jego hiszpańskie tłumaczenie postanowiło wydać barcelońskie wydawnictwo Ariel. Książka zatytułowana *Geografía del transporte* ukazała się w 1984 r. Kolejne, całkowicie samodzielne prace były związane

z postępowaniem habilitacyjnym Z. Taylora. Pierwsza z nich ukazała się w ramach serii wydawniczej *Prace Geograficzne IGiPZ PAN* w 1999 r. Nosiła tytuł *Prze-strzenna dostępność miejsc zatrudnienia, kształcenia i usług a codzienna ruchliwość ludności wiejskiej* i była właściwą rozprawą habilitacyjną Autora. Jako jej kontynuację ogłosił Z. Taylor drukiem, także w ramach *Prac Geograficznych IGiPZ PAN*, kolejną monografię – *Przekształcenia sieci handlu detalicznego i gastronomii w okresie transformacji społeczno-gospodarczej Polski*. Następną pracą Profesora odzwierciedla powrót do klasycznej geografii transportu i stanowi pewną kontynuację dzieł prof. T. Lijewskiego dotyczących kształtowania się sieci kolejowej w Polsce. Ukazała się ona w serii *Monografie IGiPZ PAN* w 2007 r. i nosiła tytuł *Rozwój i regres sieci kolejowej w Polsce*. Była ona owocem badań finansowanych z grantu KBN *Rozwój i regres sieci kolejowej w Polsce w nowych warunkach gospodarowania i integracji europejskiej*. Kolejne prace zwarte powstawały we współpracy z autorem niniejszego biogramu jako dzieła współautorskie, stanowiące podsumowania wspólnych badań. Rezultatem realizacji projektu badawczego MNiSW *Przestrzenne zróżnicowanie, uwarunkowania i następstwa bezpośrednich inwestycji zagranicznych w polskim transporcie po 1990 r.* była opublikowana w 2013 r., także w ramach serii *Monografie IGiPZ PAN*, książka pt. *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w polskim transporcie*. W tej samej serii wydawniczej ukazała się w 2014 r. następną wspólną pozycją obu autorów – *Transport Companies in the Servicing of Organised Tourism in Poland*. Była ona efektem badań realizowanych w ramach projektu NCN pt. *Przedsiębiorstwa transportowe w obsłudze zorganizowanego ruchu turystycznego w Polsce*. Inny charakter ma ostatnia wspólna monografia Z. Taylora i A. Ciechańskiego pt. *Deregulacja i przekształcenia własnościowe przedsiębiorstw transportu lądowego w Polsce na tle polityki spójności UE*. Ukazała się ona w 2017 r. w serii wydawniczej *Prace Geograficzne IGiPZ PAN* i jest podsumowaniem ponad 10-letnich badań obu autorów w zakresie sformułowanej w tytule problematyki.

Dla Jubilata bardzo ważną była prezentacja wyników własnych badań na forum międzynarodowym. Stąd pierwsza publikacja Z. Taylora w języku angielskim ukazała się w rok po doktoracie (1976), a pierwsza publikacja zagraniczna w 1980 r. Niewątpliwie na kształtowanie jego postawy badawczej duży wpływ wywarło również środowisko naukowe Instytutu, w tym zwłaszcza bliska współpraca z profesorem Teofilem Lijewskim, a później z profesorem Andrzejem Wróblem. Szczególnie inspirujący okazał się wpływ tego ostatniego, którego dorobek naukowy charakteryzował się jasnym, zwięzłym i uporządkowanym podejściem, oryginalnością koncepcji badawczych i rzetelnością wyników. Idąc tą ścieżką kariery naukowej Z. Taylor opublikował kilkanaście

artykułów w renomowanych czasopismach z tzw. „listy filadelfijskiej”. Dorobek Profesora można scharakteryzować (stan na koniec lipca 2021 r. według Web of Science) indeksem Hirscha wynoszącym 6 oraz liczbą cytowań 133 (w tym 112 bez autocytaowań). Pierwsze publikacje w bardzo dobrych czasopismach miały miejsce jeszcze w czasach tzw. „żelaznej kurtyny”. W 1985 r. opublikował On na łamach *Journal of Geography in Higher Education* artykuł zatytułowany *Geography as an academic discipline in Poland*. W 1998 r. ukazała się w *Journal of Transport Geography* opinia Z. Taylora o polskiej polityce transportowej pt. *Polish transport policy: An evaluation of the 1994/5 White Paper*. Kolejny artykuł, tym razem opublikowany w 2001 r. w *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*, noszący tytuł *Retail restructuring in the Polish transitional economy* jest związany z tematyką habilitacyjną Jubilata.

Podobnie jak w przypadku opracowań monograficznych, także w przypadku artykułów naukowych z początku lat 2000. widoczny był powrót do klasycznych zainteresowań geografii transportu. I tak, w 2004 r. w *Transport Reviews* ukazał się artykuł *Recent changes in Polish transport policy*. W 2006 r. Z. Taylor opublikował dwa artykuły w czasopismach indeksowanych na *Web of Science*. Pierwszy z nich pt. *Railway closures to passenger traffic in Poland and their social consequences* był Jego samodzielnym opracowaniem zamieszczonym na łamach *Journal of Transport Geography*, drugi natomiast – *Deregulation in Polish rail transport* – powstał we współautorstwie z A. Ciechańskim i ukazał się w *Transport Reviews*. W 2008 r. ten sam zespół autorski opublikował także w *Transport Reviews* artykuł *What happened to the national road carrier in a post-communist country? The case of Poland's State Road Transport*. W tym samym roku w *Journal of Transport Geography* wydany został samodzielny artykuł Z. Taylora zatytułowany *The dismantling and removal of railway lines by Soviet Red Army troops on present-day Polish territory, 1944-1948*. Ważną publikacją Profesora jest jego wkład w wieloautorskie opracowanie *The future of research monographs: An international set of perspectives*, które ukazało się w 2009 r. w renomowanym czasopiśmie jakim jest *Progress in Human Geography*. Artykuł *Organizational and ownership transformation in Poland's urban transport companies*, opublikowany wraz z A. Ciechańskim w 2010 r. w *Transport Reviews*, zakończył cały cykl publikacji dotyczących deregulacji i prywatyzacji w polskim transporcie. Kolejny artykuł Z. Taylora – *Intra-urban daily mobility of disabled people for recreational and leisure purposes* – powstał we współpracy z Iwoną Józefowicz. Dotyczył on zagadnień związanych z dzienną mobilnością osób niepełnosprawnych i ukazał się w 2012 r. w *Journal of Transport Geography*. Jest to zarazem najczęściej cytowana praca Profesora. W tym

samym czasopiśmie ukazał w 2013 r. samodzielny artykuł jego autorstwa pt. *Transport geography in Poland*. W czeskim czasopiśmie *Moravian Geographical Reports* opublikował On w 2016 r. natomiast artykuł *Air charter leisure traffic and organised tourism in Poland: Are charters passé?* Także dwa ostatnie artykuły, napisane z A. Ciechańskim, opublikowane w czasopiśmie *Geographia Polonica*, indeksowane są przez *Web of Science*. Pierwszy z nich, pt. *Control functions within large cities and foreign direct investment in the transport sector: Empirical evidence from Poland*, ukazał się w 2015 r. Rok później natomiast opublikowano artykuł zatytułowany *Transport means and organised tourism: Empirical evidence from Poland*. W 2018 r. na łamach *Journal of Transport Geography* ukazał się kolejny wspólny artykuł Jubilatą wraz z A. Ciechańskim pt. *Systemic transformation and changes in surface transport companies in Poland: A synthesis after twenty-five years*. Podsumowywał on 25 lat transformacji i zmian dotyczących przedsiębiorstw transportu lądowego w Polsce. Ostatnią publikacją z omawianej dotąd grupy jest również wspólna praca obu powyższych autorów *Ownership transformation and FDI among national carriers operating road passenger transport services in the Visegrád Group (V4) countries*. Dotyczyła ona procesów prywatyzacji i transformacji typowych dla krajów Europy Środkowej ogólnokrajowych przedsiębiorstw pozamiejskiego publicznego transportu autobusowego i ukazała się 2020 r. w słowackim kwartalniku *Geografický časopis*.

Powyższa lista zawiera oczywiście tylko najważniejsze publikacje w renomowanych czasopismach zagranicznych. Dorobek Z. Taylora to jednak jeszcze kilkadziesiąt innych artykułów opublikowanych głównie w dobrej jakości czasopismach krajowych, takich jak *Przegląd Komunikacyjny*, *Przegląd Geograficzny*, *Geographia Polonica*, *Transport Miejski i Regionalny* czy *Biuletyn KPZK*. Ponadto Jubilat jest autorem kilkadziesiątu prac mniejszej wagi, jak recenzje, notatki i sprawozdania naukowe oraz kilku ekspertyz. Szczegółową listę opublikowanych monografii, rozdziałów, artykułów oraz materiałów dyskusyjnych i notatek zamieszcza się poniżej.

WYKAZ PUBLIKACJI PROF. DRA HAB. ZBIGNIEWA TAYLORA

A. Książki

1. **Taylor Z.**, 1979, *Przestrzenna dostępność miejskiego systemu transportowego na przykładzie Poznania*, *Studia KPZK PAN*, 67, PWN, Warszawa, 93 ss.
2. **Potrykowski M., Taylor Z.**, 1982, *Geografia transportu. Zarys problemów, modeli i metod badawczych*, PWN, Warszawa, 266 ss.

3. **Potrykowski M., Taylor Z.**, 1984, *Geografia del transporte*, Editorial Ariel, Barcelona, 309 ss.
4. **Taylor Z.**, 1999, *Przestrzenna dostępność miejsc zatrudnienia, kształcenia i usług a codzienna ruchliwość ludności wiejskiej*, *Prace Geograficzne IGiPZ PAN*, 171, Wydawnictwo Continuo, Wrocław, 239 ss.
5. **Taylor Z.**, 2000, *Przekształcenia sieci handlu detalicznego i gastronomii w okresie transformacji społeczno-gospodarczej Polski*, *Prace Geograficzne IGiPZ PAN*, 175, Wydawnictwo Continuo, Wrocław, 61 ss.
6. **Taylor Z.**, 2007, *Rozwój i regres sieci kolejowej w Polsce*, *Monografie IGiPZ PAN*, 7, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa, 322 ss.
7. **Taylor Z., Ciechański A.**, 2013, *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w polskim transporcie*, *Monografie IGiPZ PAN*, 15, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa, 278 ss.
8. **Taylor Z., Ciechański A.**, 2014, *Transport Companies in the Servicing of Organised Tourism in Poland*, *Monografie IGiPZ PAN*, 16, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa, 150 ss.
9. **Taylor Z., Ciechański A.**, 2017, *Deregulacja i przekształcenia własnościowe przedsiębiorstw transportu lądowego w Polsce na tle polityki spójności UE*, *Prace Geograficzne*, 257, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa, 270 ss.

B. Artykuły indeksowane w bazie *Web of Science*

1. **Taylor Z.**, 1985, *Geography as an academic discipline in Poland*, *Journal of Geography in Higher Education*, 9(1), 45-53.
2. **Taylor Z.**, 2001, *Retail restructuring in the Polish transitional economy*, *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*, 92(2), 185-201.
3. **Taylor Z.**, 2004, *Recent changes in Polish transport policy*, *Transport Reviews*, 24(1), 19-32.
4. **Taylor Z.**, 2006, *Railway closures to passenger traffic in Poland and their social consequences*, *Journal of Transport Geography*, 14(2), 135-151.
5. **Taylor Z., Ciechański A.**, 2006, *Deregulation in Polish rail transport*, *Transport Reviews*, 26(3), 305-324.
6. **Taylor Z.**, 2008, *The dismantling and removal of railway lines by Soviet Red Army troops on present-day Polish territory, 1944-1948*, *Journal of Transport Geography*, 16(3), 217-228.
7. **Taylor Z., Ciechański A.**, 2008, *What happened to the national road carrier in a post-communist country? The case of Poland's State Road Transport*, *Transport Reviews*, 28(5), 619-640.
8. **Taylor Z., Ciechański A.**, 2010, *Organizational and ownership transformation in Poland's urban transport companies*, *Transport Reviews*, 30(4), 407-434.

9. **Taylor Z.**, Józefowicz I., 2012, Intra-urban daily mobility of disabled people for recreational and leisure purposes, *Journal of Transport Geography*, 24, 155-172.
10. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2015, Control functions within large cities and foreign direct investment in the transport sector: Empirical evidence from Poland, *Geographia Polonica*, 88(4), 557-573.
11. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2016, Transport means and organised tourism: Empirical evidence from Poland, *Geographia Polonica*, 89(4), 485-504.
12. **Taylor Z.**, 2016, Air charter leisure traffic and organised tourism in Poland: Are charters passe?, *Moravian Geographical Reports*, 24(4), 15-25.
13. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2018, Systemic transformation and changes in surface transport companies in Poland: A synthesis after twenty-five years, *Journal of Transport Geography*, 70, 114-122.
14. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2020, Ownership transformation and FDI among national carriers operating road passenger transport services in the Visegrád Group (V4) countries, *Geografický časopis*, 72(1), 81-102.

C. Pozostałe artykuły i rozdziały w języku angielskim

1. **Taylor Z.**, 1976, Accessibility of urban transport systems. The case of Poznań city, *Geographia Polonica*, 33(2), 121-141.
2. **Taylor Z.**, 1980, Some comments on social transport geography, *Progress in Human Geography*, 4(1), 99-104.
3. **Taylor Z.**, 1980, Origin and problems of social transport geography, *Geographia Polonica*, 43, 259-268.
4. **Taylor Z.**, Potrykowski M., 1983, Transport network and socio-economic development of an area: The case of Poland [w:] C. Muscara, C. Poli (red.), *Transport geography facing geography, IGU Working Group on Geography of Transport, Papers and Proceedings of the Paris Meeting, June 26-29, 1983*, Dipartimento di Pianificazione Territoriale e Urbanistica, Università di Roma, 198-213.
5. **Taylor Z.**, 1984, Seaport development and the role of the state: The case of Poland [w:] B.S. Hoyle, D. Hilling (red.), *Seaport systems and spatial change: Technology, industry and development strategies*, J. Wiley, Chichester–New York–Brisbane–Toronto–Singapore, 217-238.
6. **Taylor Z.**, 1984, The diffusion of railway network in Poland as a space-time process, *Geographia Polonica*, 50, 75-87.
7. **Taylor Z.**, 1985, Contemporary British human geography: A Polish view, *Geographia Polonica*, 51, 9-18.
8. **Taylor Z.**, 1986, How to improve accessibility in rural areas, *Wissenschaftliche Mitteilungen / Institut für Geographie und Geoökologie der Akademie der Wissenschaften der DDR*, 20, 107-117.
9. Potrykowski M., **Taylor Z.**, 1986, Shipping policy and seaport development in Poland, *GeoJournal*, 12(3), 281-288.
10. **Taylor Z.**, 1987, Investment policy in the Polish transport sector: An appraisal, *GeoJournal*, 15(1), 107-112.
11. **Taylor Z.**, 1988, Transport system and regional development [w:] T. Kawashima (red.), *Regional Development in Japan and Poland. Papers and Proceedings of the first Japan-Poland Economic Geography Seminar 1987, Japan*, The Organizing Committee for Japan-Poland Economic Geography Seminar, Tokyo, 225-236.
12. **Taylor Z.**, 1989, Contemporary trends in the Polish transport system, *Geographia Polonica*, 56, 179-194.
13. **Taylor Z.**, 1993, Recent transport development and economic change in Poland [w:] D.R. Hall (red.), *Transport and economic development in the new Central and Eastern Europe*, Belhaven, London–New York, 108-134.
14. **Taylor Z.**, 1995, The evaluation of accessibility levels in rural areas: the case of Poland [w:] T. Nohara, N. Akasaka (red.), *The roles of metropolitan urban areas in the high-consumption society and other geographical issues of contemporary Japan and Poland. Proceedings of the 3rd Japanese-Polish Geographical Seminar. Nagoya, Japan, November 1994*, Nagoya, 87-114.
15. **Taylor Z.**, 1997, Polish transport policy: What it is and what it should be, *Occasional Paper of Department of Geography, Saitama University*, 17, Department of Geography, Faculty of Education, Saitama University, Urawa, 23-36.
16. **Taylor Z.**, 1998, Polish transport policy: An evaluation of the 1994/5 White Paper, *Journal of Transport Geography*, 6(3), 227-236.
17. **Taylor Z.**, 1998, Public transport policy in Poland: what it is and what it should be [w:] A. Besana (red.), *Urban and regional development in Italy (settlement and geo-economics in mountain regions) and in Poland (in the time of transformation). 8th Italian-Polish Seminar of Geography. Trento, 22-26 September 1997*, Edizioni Colibri, Trento, 275-289.
18. **Taylor Z.**, 1999, Polish transport sector: Changes in the 1990's [w:] K. Kobayashi (red.), *Market economy and changing regional structures: The case of Central Europe, Monbuso International Scientific Research Program, Project No. 08041053, Research Results*, 260-279.
19. **Taylor Z.**, 2000, Changes in transportation in Poland [w:] K. Kobayashi, H. Sasaki, K. Mori, M. Kagami, M. Yamamoto, S. Nakagawa, M. Kureha (red.), *Central Europe after the "East European Revolution" – challenges in the former East Germany, Poland, Czechia, Slovakia and Hungary*, Ninomiya-Shoten, Tokyo, 129-141.
20. **Taylor Z.**, 2003, Accessibility to facilities versus daily mobility of rural dwellers: the case of Poland [w:] G. Higgs (red.), *Rural Services and Social Exclusion, European Research in Regional Science*, 12, Pion, London, 95-125.
21. **Taylor Z.**, 2003, The contraction of the railway network in Poland, 1911-2002, *Geografický Časopis*, 55(4), 291-307.

22. **Taylor Z.**, 2006, The transport system of Poland in a period of transition [w:] M. Degórski (red.), *Natural and Human Environment of Poland. A Geographical Overview*, Polish Academy of Sciences, Stanisław Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organization, Polish Geographical Society, Warsaw, 275-296.
23. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2011, Organizational restructuring and ownership transformation in Poland's inland shipping companies after 1990, *Geographia Polonica*, 84(2), 77-92.
24. **Taylor Z.**, Józefowicz I., 2012, Daily mobility of disabled people for healthcare facilities and their accessibility in urban space, *Geographia Polonica*, 85(3), 5-22.

D. Pozostałe artykuły i rozdziały w książkach

1. **Taylor Z.**, 1973, Próba badania dostępności miejskiego systemu transportowego na przykładzie Zielonej Góry [w:] *Prace z zakresu geografii ekonomicznej. Zeszyty Naukowe WSE w Poznaniu*, 48, 71-82.
2. **Taylor Z.**, 1974, Zastosowanie metod grafowych w badaniach przestrzenno-ekonomicznych, *Czasopismo Geograficzne*, 45(3), 337-348.
3. **Taylor Z.**, 1975, Charakterystyka zmian w strukturze sieci transportowych w ujęciu grafowym, *Przegląd Geograficzny*, 47(3), 501-517.
4. **Taylor Z.**, 1976, O dostępności miejskiego systemu transportowego. Na przykładzie Poznania, *Roczniki Naukowe AWF w Poznaniu*, 25, 253-276.
5. **Taylor Z.**, 1977, Planowanie przestrzenne i rozwój regionalny w badaniach międzynarodowych, *Przegląd Geograficzny*, 49(1), 157-167.
6. **Potrykowski M., Taylor Z.**, 1978, O kierunkach badawczych i studiach modelowych współczesnej geografii transportu, *Przegląd Geograficzny*, 50(1), 27-56.
7. **Taylor Z.**, 1980, O społecznej geografii transportu, *Przegląd Geograficzny*, 52(1), 41-59.
8. **Taylor Z.**, 1980, Zastosowanie elementów programowania liniowego do badania przewozów (przepływów transportowych), *Przegląd Zagranicznej Literatury Geograficznej*, 4, 74-120.
9. **Taylor Z.**, 1980, Studia z zakresu dyfuzji innowacji w geografii transportu, *Przegląd Zagranicznej Literatury Geograficznej*, 4, 140-153.
10. **Taylor Z.**, 1980, Uwagi na temat zastosowań metod ilościowych i modeli w geografii transportu, *Przegląd Zagranicznej Literatury Geograficznej*, 4, 5-10.
11. **Taylor Z.**, 1981, Dyfuzja sieci kolejowej w Polsce jako proces czasoprzestrzenny, *Przegląd Geograficzny*, 53(3), 475-492.
12. **Taylor Z.**, Potrykowski M., 1982, Tendencias actuales en la investigación sobre aspectos espaciales del transporte, *Estudios Geográficos*, 168, 269-293.
13. **Taylor Z.**, 1984, Dwa podejścia w kierunku behawioralnym współczesnej geografii społeczno-ekonomicznej, *Przegląd Zagranicznej Literatury Geograficznej*, 3-4, 95-122.
14. **Taylor Z.**, 1985, Brytyjska geografia społeczno-ekonomiczna lat siedemdziesiątych: skąd jej sukces?, *Studia KPZK*, 82, 67-84.
15. **Taylor Z.**, 1992, O stosowaniu badań ankietowych w geografii społeczno-ekonomicznej, *Przegląd Geograficzny*, 64(3-4), 261-276.
16. **Taylor Z.**, 1997, Polska polityka transportowa: jaka jest, a jaka być powinna?, *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 3, 5-27.
17. **Taylor Z.**, 1997, Dostępność miejsc pracy, nauki i usług w obszarach wiejskich jako przedmiot badań geografii społeczno-ekonomicznej – próba analizy krytycznej, *Przegląd Geograficzny*, 69(3-4), 261-283.
18. **Taylor Z.**, 1997, Przebieg autostrady A2 a system drogowy aglomeracji warszawskiej [w:] A. Stasiak (red.), *Konflikty wokół przebiegu autostrad w Polsce. Przypadek aglomeracji warszawskiej*, *Biuletyn KPZK PAN*, 179, Warszawa, 89-109.
19. **Taylor Z.**, 1998, Możliwości poprawy dostępności usług w obszarach wiejskich, *Przegląd Geograficzny*, 70(1-2), 47-68.
20. **Taylor Z.**, 1998, Procesy towarzyszące transformacji systemów transportowych, *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 4, 5-34.
21. **Taylor Z.**, 2000, Geografia transportu i jej wkład do teorii geografii: próba oceny, *Przegląd Geograficzny*, 72(4), 491-508.
22. **Taylor Z.**, 2002, Zmiany w polskiej polityce transportowej ostatnich lat [w:] J. Wendt (red.), *Wybrane zagadnienia geografii transportu*, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin, 72-83.
23. **Taylor Z.**, 2003, Zamknięcia dla ruchu pasażerskiego linii kolejowych w Polsce i ich społeczne konsekwencje, *Przegląd Geograficzny*, 75(3), 351-383.
24. **Taylor Z.**, 2003, Sytuacja kolei a zamknięcia linii kolejowych w Polsce [w:] R. Domański (red.), *Nowe kierunki badawcze w regionalistyce. Nowe doświadczenia polityki regionalnej*, *Biuletyn KPZK PAN*, 204, Warszawa, 105-123.
25. **Taylor Z.**, 2004, Przestrzenna dostępność i codzienna ruchliwość ludności w warunkach polskiej wsi [w:] T. Markowski (red.), *Przestrzeń w zarządzaniu rozwojem regionalnym i lokalnym*, *Biuletyn KPZK PAN*, 211, Warszawa, 453-485.
26. **Taylor Z.**, 2004, Demontaż linii kolejowych przez Armię Czerwoną na ziemiach polskich, 1944-1948, *Przegląd Geograficzny*, 76(2), 143-168.
27. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2005, Deregulacja w polskim transporcie kolejowym, *Przegląd Geograficzny*, 77(2), 139-169.
28. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2007, Przekształcenia własnościowe przedsiębiorstw PKS w nowej sytuacji gospodarczej, *Przegląd Geograficzny*, 79(1), 5-44.

29. **Taylor Z.**, 2007, Płeć kulturowa a codzienna ruchliwość ludności wiejskiej, *Przegląd Geograficzny*, 79(3-4), 515-531.
30. **Taylor Z.**, 2008, Stan i perspektywy rozwoju geografii ekonomicznej w Polsce. Geografia komunikacji [w:] S. Liszewski, J. Łoboda, W. Maik (red.), *Stan i perspektywy rozwoju geografii w Polsce*, Wyższa Szkoła Gospodarki, Bydgoszcz, 156-165.
31. **Taylor Z.**, 2008, Wizja struktury transportu oraz rozwoju sieci transportowych do roku 2033 ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji kolejowej [w:] K. Saganowski, M. Zagrzejska-Fiedorowicz, P. Żuber (red.), *Ekspertyzy do Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2008-2033. T. II*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 85-108.
32. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2008, Przekształcenia własnościowe przedsiębiorstw transportu miejskiego w Polsce – część I, *Przegląd Geograficzny*, 80(4), 495-513.
33. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2008, Transformacja własnościowa przedsiębiorstw PKS po roku 1990, *Przegląd Komunikacyjny*, 47(4), 3-13.
34. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2009, Przekształcenia własnościowe przedsiębiorstw transportu miejskiego w Polsce – część II, *Przegląd Geograficzny*, 81(2), 205-236.
35. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2010, Przekształcenia organizacyjno-własnościowe polskich przedsiębiorstw żeglugi śródlądowej i przybrzeżnej po 1990 r., *Przegląd Geograficzny*, 82(2), 191-220.
36. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2010, Niedawne przekształcenia organizacyjno-własnościowe przedsiębiorstw transportu kolejowego w Polsce – część I, *Przegląd Geograficzny*, 82(4), 549-571.
37. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2010, Przekształcenia organizacyjno-własnościowe pasażerskich przedsiębiorstw komunikacji samochodowej, *Transport Miejski i Regionalny*, 2, 19-25.
38. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2010, Polskie przedsiębiorstwa publicznego transportu regionalnego i miejskiego w warunkach gospodarki rynkowej, *Przegląd Komunikacyjny*, 49(7-8), 20-25.
39. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2011, Niedawne przekształcenia organizacyjno-własnościowe przedsiębiorstw transportu kolejowego w Polsce – część II, *Przegląd Geograficzny*, 83(2), 205-231.
40. **Taylor Z.**, Józefowicz I., 2012, Geograficzne badania niepełnosprawności ze szczególnym uwzględnieniem codziennej ruchliwości osób niepełnosprawnych w przestrzeni miasta – część I, *Przegląd Geograficzny*, 84(2), 261-278.
41. **Taylor Z.**, Józefowicz I., 2012, Geograficzne badania niepełnosprawności ze szczególnym uwzględnieniem codziennej ruchliwości osób niepełnosprawnych w przestrzeni miasta – część II, *Przegląd Geograficzny*, 84(4), 529-558.
42. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2013, Organizacyjno-własnościowe przekształcenia narodowych przewoźników drogowych w Polsce, Czechach i na Słowacji – część I, *Przegląd Geograficzny*, 85(2), 151-172.
43. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2013, Organizacyjno-własnościowe przekształcenia narodowych przewoźników drogowych w Polsce, Czechach i na Słowacji – część II, *Przegląd Geograficzny*, 85(4), 515-547.
44. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2013, Transformacja systemowa a przekształcenia organizacyjno-własnościowe polskich przedsiębiorstw żeglugi śródlądowej, *Geography and Tourism*, 1(1), 7-16.
45. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2014, Funkcje kontrolne wielkich miast Polski w świetle bezpośrednich inwestycji zagranicznych w transporcie, *Przegląd Geograficzny*, 86(2), 141-170.
46. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2014, Obsługa zorganizowanego ruchu turystycznego w Polsce, *Przegląd Geograficzny*, 86(4), 471-497.
47. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2015, Transport lotniczy w obsłudze polskich touroperatorów – część I, *Przegląd Geograficzny*, 87(2), 255-278.
48. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2015, Transport lotniczy w obsłudze polskich touroperatorów – część II, *Przegląd Geograficzny*, 87(4), 569-588.
49. **Taylor Z.**, 2016, Transformacja systemowa a przekształcenia przedsiębiorstw transportu lądowego w Polsce [w:] W. Budner (red.), *Gospodarka przestrzenna. Udział poznańskiego Uniwersytetu Ekonomicznego w kształtowaniu współczesnego paradygmatu. Tom 2. Zastosowania paradygmatu*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, 279-297.
50. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2016, Współpraca touroperatorów z pozalotniczymi przewoźnikami pasażerskimi w Polsce, *Przegląd Geograficzny*, 88(2), 207-221.
51. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2016, Narodowi przewoźnicy drogowi w krajach Grupy Wyszehradzkiej – część I, *Przegląd Geograficzny*, 88(4), 441-467.
52. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2017, Narodowi przewoźnicy drogowi w krajach Grupy Wyszehradzkiej – część II, *Przegląd Geograficzny*, 89(2), 233-267.
53. **Taylor Z.**, Ciechański A., 2018, Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w pozamiejskim transporcie zbiorowym w krajach Grupy Wyszehradzkiej, *Przegląd Komunikacyjny*, 73(3), 7-13.
54. **Taylor Z.**, 2018, Współdziałanie, rola i sposoby transportu w turystyce i rekreacji, *Przegląd Geograficzny*, 90(4), 531-555.
55. **Taylor Z.**, 2018, Ocena transformacji systemowej w polskim transporcie lądowym, *Studia KPZKPAN*, 183, 301-314.
56. **Ciechański A., Taylor Z.**, 2021, Transformacja własnościowa narodowych przewoźników autobusowych [w:] P. Śleszyński, K. Czapiewski (red.), *Atlas Wyszehradzki*, Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława

Felczaka; Polskie Towarzystwo Geograficzne, Warszawa, 218-223.

E. Materiały dyskusyjne, notatki

1. **Taylor Z.**, 1972, Tapiola miasto-ogród, *Czasopismo Geograficzne*, 43, 3, 316-319.
2. **Taylor Z.**, 1982, Kryzys czy stagnacja?, *Biuletyn KPZK PAN*, 118, 261-270.
3. **Taylor Z.**, 1983, Odrzucić pozytywizm – i co dalej?, *Przegląd Geograficzny*, 55(2), 415-432.
4. **Taylor Z.**, 1985, O pluralizm rozwoju geografii społeczno-ekonomicznej, *Studia KPZK PAN*, 82, 85-94.
5. **Taylor Z.**, 1987, Geografia wyobrażeń, geografia percepcji czy geografia behawioralna?, *Przegląd Geograficzny*, 59(1-2), 135-138.
6. **Taylor Z.**, 1988, „Geografia wyobrażeń” – w odpowiedzi B. Domańskiemu i H. Liburze, *Przegląd Geograficzny*, 60(3), 395-397.
7. **Taylor Z.**, 1994, O nowy dział Przeglądu Geograficznego, *Przegląd Geograficzny*, 66(1-2), 195-196.
8. **Taylor Z.**, 2009, On the monograph in Polish human geography [w:] K. Ward (red.), *The future of research monographs: An international set of perspectives*, *Progress in Human Geography*, 33(1), 109-111.
9. **Taylor Z.**, 2011, Dyskusja [w:] A. Kostrzewski, W. Maik, R. Brudnicki (red.), *Geografia wobec problemów współczesności. Funkcje poznawcze i praktyczne geografii*, Komitet Nauk Geograficznych PAN–Wydawnictwo Uczelniane WSG, Bydgoszcz, 111-112.
10. **Taylor Z.**, 2011, Głosy w dyskusji podczas VI Forum Geografów Polskich w Krakowie [w:] Z. Długosz, T. Rachwał (red.), *Priorytety badawcze i aplikacyjne geografii polskiej*, Komitet Nauk Geograficznych PAN–Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków, 138.
11. **Taylor Z.**, 2013, Transport geography in Poland, *Journal of Transport Geography*, 32, 105-106.
12. **Taylor Z.**, 2014, Dyskusja [w:] W. Maik, K. Rembowska, A. Suliborski (red.), *Dorobek polskiej geografii po konferencji w Rydzynie. Ocena krytyczna, Podstawowe idee i koncepcje w geografii*, t. 8, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej WSG w Bydgoszczy–Katedra Geografii Regionalnej i Społecznej UŁ w Łodzi, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 47, 54-56, 165.